

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา
สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา*

DUAL VOCATIONAL TRAINING SYSTEM MANAGEMENT TOWARDS EXCELLENCE
IN SCHOOLS UNDER CHACHOENGAO VOCATIONAL INSTITUTES

สุเมธ รินทลิก, วิชิต แสงสว่าง

Sumeth Rinthaluek, Wichit Saengsawang

มหาวิทยาลัยเกริก

Krirk University

Corresponding Author E-mail: topjabb2527@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ 2) ศึกษาเปรียบเทียบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา การทำงาน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา 181 คน โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูป ของเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติทดสอบค่าเฉลี่ย t - test, F-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศใน สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.54) เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด คือ ด้านคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จ การศึกษา ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และด้าน คุณภาพความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา 2) ผลการศึกษาเปรียบเทียบ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด ฉะเชิงเทรา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดย ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี; ความเป็นเลิศ; อาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา

Abstract

Objectives of this research were to: 1. Study the level of the dual vocational education management and 2. Comparatively study the dual vocational education management, conducted by quantitative research, collected data from 181 samples who were teachers in vocational educational institutions at Chachoengsao Province, by using the criteria for determining the sample size from Krejcie and Morgan prefabricated tables, and using a Multistage Sampling Method. The research instrument was five-level estimation scale opinion questionnaires. Data were analyzed by Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation. Use the mean test statistics by t - test, F-test and Analysis of Variance. (ANOVA).

Findings of the research were as follows: 1. The overall of the dual vocational education management towards excellence in Vocational Education was at high level ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.54). Ranked average from highest to lowest was the quality of students and graduates, the quality of management, the quality of learning and teaching and the quality of cooperation between enterprises and educational institutions. and 2. The results of a comparative study of the dual vocational education management towards excellence in Vocational Education, classified by gender, age, education level and work experience were found that, samples with different gender, age, education level and work experience, by overall, did not have different opinions on the dual vocational education management towards excellence in Vocational Education.

Keywords: The dual vocational education management; Excellence; Chacheongsao Vocational Education

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการจัดการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมวิชาชีพในระดับอาชีวศึกษา โดยมีนโยบายในการดำเนินการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ตามมาตรา 8 วรรค 3 ที่ระบุว่า “การจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการ

สอน การวัด และการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ ในการผลิต และพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันนั้นต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ” และในมาตรา 51 ที่ระบุว่า “ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ที่เป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบัน และสถานประกอบการ ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบัน และสถานประกอบการ” (ราชกิจจานุเบกษา, 2551)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิต และพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ ตลอดจนให้บริการทางวิชาการ เผยแพร่ นวัตกรรม และเทคโนโลยีแก่ชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2558: 21) เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 20 ที่ระบุว่า “การจัดการอาชีวศึกษาการฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ” (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562)

ปัจจุบันการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา พบปัญหา และอุปสรรคอยู่ไม่น้อยในการดำเนินการ จากศึกษางานวิจัยของราชัญ เสนาช่วย เรื่อง ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทช่างอุตสาหกรรม ของสถาบันอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตจังหวัดสกลนคร พบว่า นักเรียนนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่มีความรู้ไม่เพียงพอสำหรับประกอบอาชีพในอนาคต เอกสารหลักสูตรต่าง ๆ ไม่เพียงพอ สำหรับการฝึกอาชีพ การจัดสรรงบประมาณในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคียังไม่ชัดเจน ทำให้เกิดผลกระทบการจัดสรรงบประมาณในการจัดท้าวสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในวิชาชีพ การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในการนิเทศ การจัดฝึกอบรมเรื่องการผลิตสื่อการสอน การชี้แจงเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดผล การศึกษาให้นักเรียนเข้าใจก่อนเริ่มสอนการติดตามประเมินผลการฝึกอาชีพ ส่งผลให้การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ไม่เกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง คุณภาพของผู้เรียนยังไม่เป็นไปตามความต้องการ และยังไม่เป็นที่ยอมรับ ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนมากยังด้อยคุณภาพไม่พร้อมที่จะทำงานในสถานประกอบการ (ราชัญ เสนาช่วย, 2560: 143) ซึ่งตรงตามความประสงค์ของผู้วิจัยที่ต้องการศึกษาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่เป็นกลุ่มสถานศึกษา ระดับจังหวัด และเป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

(ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในระบบปกติ และในระบบทวิภาคี เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ให้มีคุณภาพ และมาตรฐานสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และเพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานในเขตพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC.) ตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นบทบาทที่สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ปี พ.ศ.2557 ประกอบด้วย 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา 2) ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ และ 4) ด้านคุณภาพความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2557)

จากสภาพดังกล่าว มีผลการประเมินตามรายงานแผนปฏิบัติการอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา 4 ปี พุทธศักราช 2562-2565 พบจุดอ่อนจากสรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ดังนี้ 1) บุคลากรขาดแรงจูงใจและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นผลกระทบจากการบริหารจัดการ 2) ผู้เรียนยังขาดความชัดเจนในเป้าหมายทางการศึกษา ซึ่งเป็นผลกระทบจากคุณภาพของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา 3) ครุภัณฑ์ ขาดความทันสมัยและไม่ตรงกับความต้องการ ซึ่งเป็นผลกระทบจากการบริหารจัดการ 4) บุคลากรมีการโยกย้ายและเปลี่ยนงานบ่อย ซึ่งเป็นผลกระทบจากการบริหารจัดการ และ 5) นโยบายภายในมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ซึ่งเป็นผลกระทบจากการบริหารจัดการ (สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา, 2562) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หรือผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยในครั้งนี้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีภายในหน่วยงานของตน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการอาชีวศึกษาและพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ ในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ในปีการศึกษา 2563 ในสถานศึกษา 7 แห่ง จำนวน 342 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 181 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซ์และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนและแบ่งสัดส่วนด้วยวิธีการเทียบบัญญัติโดยตรงตามจำนวนประชากรของแต่ละสถานศึกษา และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับระดับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้ง 7 แห่ง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 181 คน ได้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเองทางไปรษณีย์ โดยจัดส่งซองจดหมายติดตราไปรษณียากรแนบไปให้ด้วย เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งแบบสอบถามกลับมาให้ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) 2) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของครู โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าสถิติทดสอบ t - test, F - test และ 4) การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของความคิดเห็น (Analysis of Variance: ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.54) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด คือ ด้านคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และด้านคุณภาพความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ผลการวิเคราะห์การจัดการอาชีวศึกษา

ระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านคุณภาพ ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.52) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วมีงานทำ หรือประกอบอาชีพอิสระในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง รองลงมา คือ ผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีคุณธรรม จริยธรรม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการมีการคัดเลือก ผู้เรียนเข้าศึกษาในอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี อย่างเป็นระบบ

2) ผลการวิเคราะห์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนการเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ รองลงมา คือ สถานศึกษามีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นผลให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ตามแผนการฝึกอาชีพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการพัฒนา แหล่งการเรียนรู้ สื่อการสอนหรือนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้

3) ผลการวิเคราะห์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการกำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา และผู้บริหารมี การกำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ในการจัดทำ แผนปฏิบัติการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการกำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของ สถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมีการบริหารจัดการด้าน งบประมาณในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้อย่างเหมาะสม

4) ผลการวิเคราะห์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านคุณภาพความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ กับสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.55) และเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีส่วนร่วมประสานความร่วมมือ กับสถานประกอบการในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รองลงมา คือ สถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับสถานประกอบการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย เป็นอันดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

2. ผลการเปรียบเทียบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศใน สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่

แตกต่างกัน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 1) ผลการเปรียบเทียบครูที่มี เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ค่าเฉลี่ยของเพศชายมากกว่าค่าเฉลี่ยของเพศหญิง ได้ค่า Sig. > .05 ดังนั้น เพศแตกต่างกัน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และด้าน คุณภาพการบริหารจัดการ ได้ค่า Sig. > .05 นั่นคือ เพศที่แตกต่างกัน การจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา และ ด้านคุณภาพความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา ได้ค่า Sig. < .05 นั่นคือ เพศที่แตกต่างกัน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลการเปรียบเทียบครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด ฉะเชิงเทรา โดยภาพรวม ได้ค่า Sig. > .05 นั่นคือ อายุต่างกัน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิ ภาคีสู่ความเป็นเลิศ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพการจัดการเรียน การสอน และด้านคุณภาพความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา ได้ค่า Sig. > .05 นั่นคือ อายุที่แตกต่างกัน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา และด้านคุณภาพการบริหารจัดการ ได้ค่า Sig. < .05 นั่นคือ อายุที่แตกต่างกัน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการเปรียบเทียบครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มี ความคิดเห็นต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยของปริญญาตรีมากกว่าค่าเฉลี่ยของ ปริญญาโท ได้ค่า Sig. > .05 ดังนั้น ระดับการศึกษาแตกต่างกัน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิ ภาคีสู่ความเป็นเลิศ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จ การศึกษา ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และด้านคุณภาพการบริหารจัดการ ได้ค่า Sig. > .05 นั่นคือ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านคุณภาพความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา ได้ค่า Sig. < .05 นั่นคือ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผลการเปรียบเทียบครูที่มีประสบการณ์ใน การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวม ได้ ค่า Sig. > .05 นั่นคือ ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน การจัดการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้าน คุณภาพการจัดการเรียนการสอน และด้านคุณภาพการบริหารจัดการ และด้านคุณภาพความ ร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา ได้ค่า Sig. > .05 นั่นคือ ประสบการณ์ในการ

ทำงานที่แตกต่างกัน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ได้ค่า Sig. < .05 นั่นคือ ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาระดับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับยุพาวดี ศิริปริดี (2559) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ในภาพรวมและทุกรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสหชาติ สุดเรือง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้บริหารกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้บริหารอาชีวศึกษาจังหวัดพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราได้รับนโยบายให้จัดทำ ทั้งแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่ค่อนข้างสมบูรณ์มีผลทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีมากขึ้น ขณะเดียวกันการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สถานศึกษาและสถานประกอบการก็ได้ประโยชน์จากการจัดการศึกษาร่วมกัน โดยที่สถานศึกษาได้ส่งนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ ซึ่งจะได้แรงงานเพิ่มขึ้น และสามารถคัดเลือกบุคลากรได้โดยตรงกับความต้องการของสถานประกอบการเอง ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556) กล่าวว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีได้เพิ่มปริมาณและคุณภาพผู้เรียนในระบบทวิภาคีให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการ ของ สถานประกอบการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการขยาย ยกระดับการจัดการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สร้างแรงจูงใจให้สถานประกอบการร่วมมือด้วยมาตรการสิทธิประโยชน์ทางภาษี ยกย่องเชิดชูเกียรติ จัดทำประกาศ ระเบียบ กฎหมาย ข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อเชื่อมโยงกระทรวง และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนั้น ในระดับสถานศึกษาควรกำหนดเป็นนโยบาย วางแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมุ่งเน้นการขับเคลื่อนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญให้สอดคล้อง กับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สนับสนุน ส่งเสริม สร้างความรู้ความเข้าใจและ สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรของสถานศึกษา และ

สอดคล้องกับประภาพรรณ ปวีวรรณ (2559) กล่าวว่า หัวใจของการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีคือ ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในการผลิตแรงงานฝีมือให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตรงความต้องการของสถานประกอบการ ดังนั้นในการพัฒนาการบริหารการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ก็ต้องมุ่งเน้นความร่วมมือในการพัฒนาร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ หน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องในภาคการศึกษา เป็นการเพิ่มศักยภาพในการฝึกทักษะฝีมือให้ผู้เรียนมากขึ้น ควรส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดค่านิยมตั้งแต่ต้นทางด้วยการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตพร้อม ๆ ไปด้วยกับการเปลี่ยนค่านิยมของผู้เรียนให้เล็งเห็นประโยชน์ของอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีหรือการเรียนสายอาชีพให้มากขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) ผลการวิเคราะห์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสุระชัย ลาพิมพ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่าสภาพที่พึงประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ด้านคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วมีงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง มีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม ส่วน สถานศึกษาและสถานประกอบการมีการคัดเลือกผู้เรียนเข้าศึกษาในอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับณัฐวิทย์ มุงเมือง (2560) กล่าวว่า การผลิตผู้สำเร็จการศึกษาให้เป็นบุคลากรที่มีความรู้ สามารถปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชนและสังคม โดยความร่วมมือกันในหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่ตระหนักและยอมรับถึงความสำคัญของความร่วมมือในการ จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาคนซึ่งเป็นศูนย์กลางแห่งการพัฒนาไปพร้อมกับการพัฒนาที่ยั่งยืนนอกจากนั้น สามารถที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อเตรียมบุคลากรไว้ทดแทนการขาดแคลนในอนาคต และยังสอดคล้องกับจินตนา รวมชมรัตน์ (2558) กล่าวว่า การผลิตกำลังคนให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และการพัฒนาประเทศเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีตามความต้องการของสถานประกอบการ และตลาดแรงงาน โดยเน้นการผลิตกำลังคนใน 5 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และ

ปริญญาตรีสาย เทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการให้มีคุณภาพ และมีค่านิยมที่ดีในการเรียนด้าน อาชีวศึกษา

2) ผลการวิเคราะห์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสุระชัย ลาพิมพ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการ การศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า สภาพที่พึงประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ด้านคุณภาพการจัดการเรียน การสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการจัดทำแผนการเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการ ของสถานประกอบการ มีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นผลให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ตามแผนการฝึกอาชีพ ตามระบบแบบแผนการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคีอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ สื่อการสอนหรือนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี (2557) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพผู้เรียนได้รับความรู้พื้นฐานใน สถานศึกษาจากครูผู้สอนและความรู้ทางด้านทักษะวิชาชีพสาขางานได้จากครูฝึกในสถาน ประกอบการ โดยการฝึกอาชีพครูฝึกในสถานประกอบการเป็นผู้ถ่ายทอด แนะนำให้ผู้ฝึกอาชีพ ได้เรียนรู้ลักษณะวิธีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพพฤติกรรมที่เหมาะสม และทำงานได้ สำเร็จอย่างมีคุณภาพ มีเทคนิควิธีการสอนงานที่ถูกต้อง ควรเน้นการสร้างลักษณะนิสัยการ ทำงานที่ดี มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะการท างานให้สำเร็จตามกำหนดเวลา สร้างขวัญ กำลังใจ ตลอดจนการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงานและทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมหรือ องค์กรได้ และสอดคล้องกับกาญจน์ เรืองมนตรี (2557) ได้กล่าวว่า คุณภาพการศึกษาอยู่ที่ คุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเกิดจาก ครูที่มีคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ ครูจะต้องทำวิจัยเพื่อพัฒนา สารและการจัดการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา เช่น การสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้อ เพื่อ สู่ความเป็นครูมืออาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้การสนับสนุน และส่งเสริมให้ครูมีการ พัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้การการจัดการเรียนรู้อ เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อนักเรียนอย่างแท้จริง

3) ผลการวิเคราะห์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งสอดคล้องกับสุระชัย ลาพิมพ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษา ระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า สภาพที่พึง ประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการกำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ในการจัดทำแผนพัฒนา สถานศึกษา แผนปฏิบัติการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และแผนปฏิบัติการประจำปีของ

สถานศึกษา และผู้บริหารมีการบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาที่ทันยุค มีการบริหารจัดการด้านงบประมาณในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับสุระชัย ลาพิมพ์ (2563) กล่าวว่า คุณภาพการบริหารจัดการมีผลการประเมินความเหมาะสม นำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ การวางแผนพัฒนาสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และงบประมาณ พัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบสำรองข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจัดประชุม คณะกรรมการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงาน พัฒนาระบบการจัดการหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล และการบริหารจัดการ ด้านการศึกษา ความรู้ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับรายวิชาที่เรียน ซึ่งฉันทภพ แก้วสัมฤทธิ์ (2560) กล่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการควรมีนโยบายส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคีสำหรับ พนักงานในสถานประกอบการที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ศึกษาต่ออาชีวศึกษาในระบบทวิภาคีเพื่อเป็นการพัฒนาทางด้านแรงงาน ให้กับสถานประกอบการ โดยไม่กระทบกับการประกอบอาชีพของพนักงาน ขยายขอบเขตในบริบทประชาคมอาเซียน โดยมุ่งเน้น แรงงานต่างด้าวที่เป็นเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียนที่ทำงานในสถานประกอบการ หรือ มุ่งเข้าศึกษา ในด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย เพื่อยกระดับให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการจัด อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

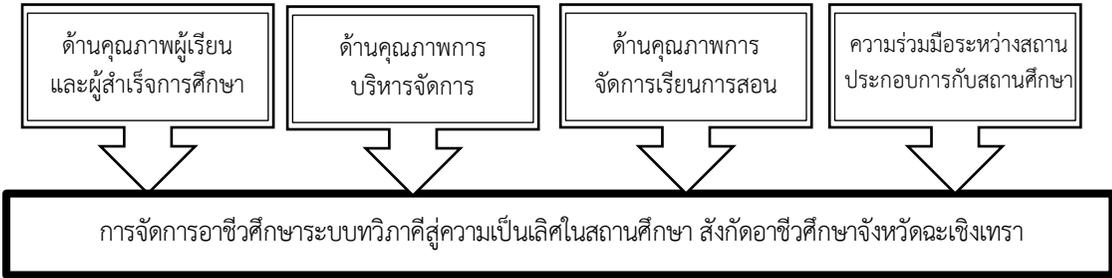
4) ผลการวิเคราะห์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านคุณภาพความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสุระชัย ลาพิมพ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า สภาพที่พึงประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ด้านคุณภาพความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีส่วนร่วมประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีการติดตามประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับสถานประกอบการ มีการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับสุระชัย ลาพิมพ์ (2563) กล่าวว่า สถานศึกษาและสถานประกอบการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผล ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานประกอบการต่างประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จัดประชุมเพื่อเตรียมการประเมินร่วมกันระหว่างสถานศึกษา สถานประกอบการ และผู้มีส่วนได้เสีย สร้างระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับชุมชน ท้องถิ่น การมีส่วนร่วมและพัฒนาระบบการช่วยเหลือผู้เรียนการประสานงานเรื่องการจัดทำสื่อการสอน ระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา

ส่งเสริม พัฒนาบุคลากรร่วมกับสถานประกอบการจัดการศึกษาดูงานและฝึกประสบการณ์ และ สอดคล้องกับบุญลือ ทองเกตแก้ว (2559) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผลการจัดอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีเป็นกระบวนการสำคัญที่สถานศึกษาใช้ในการควบคุมคุณภาพโดยใช้เทคนิควิธีการ ที่หลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการติดตาม เช่น การตรวจเยี่ยมและการ สังเกตการณ์ในชั้นเรียน การสอนแนะ (Coaching) การตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ การบันทึก รายงานหลังการสอน การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการประเมินผลการฝึกอาชีพ

2. ผลการศึกษาการเปรียบเทียบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศใน สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่ แตกต่างกัน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับยุพาวดี ศิริปี ริต (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามสถานภาพที่แตกต่างกัน มีการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ระดับ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ประเภทสถานศึกษา และไม่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งงาน

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่สามารถขับเคลื่อนระบบการจัดการศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาได้ คือ คุณภาพ ของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ที่เกิดจากการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีครูผู้สอนที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนการสอน ที่มีคุณภาพให้แก่ผู้เรียน สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการ

ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้รับประสบการณ์ตรงจากการฝึกปฏิบัติงานจริง ในสถานประกอบการ และส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีงานทำตามสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้อง ในสถานประกอบการ หรือประกอบอาชีพอิสระ หรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เมื่อผู้เรียนได้ สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ควรเพิ่มสัดส่วนการมีส่วนร่วมการ ประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการในการร่วมกันจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรม

2. สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ควรมีการติดตามประเมินผล การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการและนำผลการประเมินมาพัฒนา การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม

3. สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ควรจัดให้มีการพัฒนาครู บุคลากร และครูฝึกในสถานประกอบการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในกระบวนการจัดการเรียน การสอนระบบทวิภาคีให้มีคุณภาพที่เป็นเลิศ

4. สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ควรจัดรูปแบบการบริหารงาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษากับสถานประกอบการให้มีความยืดหยุ่น และความ เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบความร่วมมือที่เหมาะสม ระหว่างโรงเรียนกับสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

เอกสารอ้างอิง

กาญจน์ เรืองมนตรี. (2557). *การบริหารวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่

2). มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.

จินตนา รวมชมรัตน์. (2558). *รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัย อาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุชนิ บัณฑิตสาขาวิชาการบริหารเพื่อการพัฒนาการศึกษา). กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรี.

ณัฏพ แก้วสัมฤทธิ์. (2560). *แนวทางการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อยกระดับ คุณภาพแรงงานไทย* หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 60 วิทยาลัยป้องกัน

- ราชอาณาจักร. สืบค้น 25 มิถุนายน 2562, จาก http://www.dsdw2016.dsdw.go.th/doc_pr/ndc_2560-2561/PDF/8400s/%E0%B8%A3%E0%B8%A7%E0%B8%A1.pdf
- ณัฐวิทย์ มุงเมือง. (2560). การพัฒนาความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยการอาชีพในภาคเหนือตอนบน. *วารสารพิษเนศวร์สาร*, 13(1), 133 – 146.
- บุญลือ ทองเกตแก้ว. (2559). การบริหารการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ประภาพรณ ปวีรธรรม. (2559). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 10(2), 201 – 214.
- ยุพาวดี ศิริปริดี. (2559). การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี. *The National and International Graduate Research Conference 2016, Graduate School, Khon Koen University, Thailand and University Muhammadiyah Yogyakarta, Indonesia*, 1266 – 1274.
- พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. (2551, 5 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 125 ตอนที่ 43 ก. หน้า 1.
- ราชัญ เสนาช่วย. (2560). ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีประเภทช่างอุตสาหกรรมของสถาบันอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดสกลนคร. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 14(65), 143 – 152.
- ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี. (2557). *แนวทางปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี*. กรุงเทพฯ: ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี.
- สหชาติ สุดเรือง. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้บริหารกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. ขอนแก่น: การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 20 วันที่ 15 มีนาคม 2562 ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2556). *แนวทางปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ.2557*. กรุงเทพฯ: บริษัท จามจุรีโปรดักส์ จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2557). *หลักเกณฑ์การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ พ.ศ. 2557*. กรุงเทพฯ: ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม*

- (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=632555&ext=htm>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 -2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุทธิรักษ์ ทัศนุดร. (2564). การบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. *วารสารบริหารการศึกษาระดับบัณฑิต*, 21(1), 75–82.
- สุระชัย ลาพิมพ์. (2563). การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ ฉบับออนไลน์*, 8(30), 137 – 147.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). *Educational and Psychological Measurement*. New York: Minnisota University.